

Хижняк Ірина Анатоліївна

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології
і методики навчання фахових дисциплін
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна
E-mail: hiznyak.ia@pdpdpu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1036-9744>

Буднік Анжела Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри слов'янського мовознавства
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна
E-mail: Budnik.AO@pdpdpu.edu.ua
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6345-5801>
Researcher ID: D-4851-2018
Scopus: 57215279870

Методичні прийоми подолання кліпового мислення майбутніх філологів у процесі вивчення літературознавчих дисциплін

У статті розглядається проблема подолання кліпового мислення майбутніх філологів у процесі вивчення літератури, що набуває особливої актуальності в умовах цифровізації освітнього простору та зростання впливу соціальних мереж на пізнавальну діяльність молоді. Кліпове мислення, яке характеризується фрагментарністю, поверховістю та труднощами у встановленні логічних і смислових зв'язків, істотно ускладнює глибоке осмислення художнього тексту й критичний аналіз літературних явищ. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування й практична апробація інноваційних та традиційних методик, спрямованих на формування цілісного літературного мислення студентів-філологів і розвиток їх здатності до інтерпретації художніх творів. Методологічну основу статті становлять системний, культурологічний і педагогічний підходи, а також елементи компаративного аналізу, педагогічного моделювання та спостереження за освітнім процесом. У змісті дослідження послідовно висвітлено інноваційні методи роботи, серед яких цифровий сторітелінг, використання соціальних платформ TikTok та Instagram Reels для соціально орієнтованих інтерпретацій літературних творів, лекція-візуалізація, інтерактивні картографічні схеми персонажів, хронологічні діаграми та гейміфікація. Поряд із цим проаналізовано й традиційні форми роботи, які зберігають свою ефективність у сучасних освітніх умовах: проблемна лекція, евристична бесіда, літературна дискусія. Запропоновано модель практичного заняття зі здобувачами освіти на матеріалі твору А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц», яка поєднує цифровий сторітелінг, колективне обговорення та візуалізацію смислових вузлів тексту. Результати дослідження засвідчують, що інтеграція інноваційних і традиційних методів забезпечує ефективне подолання фрагментарності мислення студентів, сприяє розвитку критичного й аналітичного читання, формує у здобувачів здатність до глибокої інтерпретації художнього тексту та його актуалізації в сучасному культурному й соціальному контексті.

Ключові слова: кліпове мислення, майбутні філологи, інформаційні технології, освітні ресурси, цифрові інструменти.

Вступ. Збільшення ролі знань, інформації та інформаційних технологій привели до того, що сучасне суспільство перебуває на новому етапі розвитку – інформаційному. Інформаційні технології використовуються у побуті, виробництві, системі освіти в цілому. Створений глобальний простір, забезпечує ефективну взаємодію людей, задоволення їх потреб в інформаційних продуктах та послугах, а також доступі до світових ресурсів.

Глобальна інформатизація призводить до змін і в ментальному плані. Під впливом телебачення, комп'ютерних ігор, Інтернету і навіть сучасної літератури у більшості представників молодого покоління формується особливий тип мислення – «кліпове».

Кліпове мислення є актуальною проблемою сучасного освітнього процесу, особливо серед студентської молоді. Це явище характеризується фрагментарністю сприйняття інформації, швидкою зміною образів та нездатністю до глибокого аналізу, відсутністю чіткої логіки, поганим вмінням виділяти головне, превалюванням короткотривалої пам'яті, втратою інтересу до навчання тощо. Основними причинами кліпового мислення є інформаційне перенасичення та вплив цифрових технологій, таких як соціальні мережі, відеоконтент та короткі новинні повідомлення.

Попри те, що кліпове мислення сприяє швидкому сприйняттю великого обсягу інформації, воно обмежує критичне мислення та здатність до системного аналізу. Це особливо важливо в умовах вищої освіти, де вимагається не лише запам'ятовування матеріалу, але й його осмислення, творче використання та застосування на практиці.

Проблема кліпового мислення як одного з провідних когнітивних феноменів сучасної доби активно досліджується вітчизняними та зарубіжними науковцями. Поняття «кліпове мислення» у науковий обіг уперше ввів американський дослідник Е. Тоффлер. Подальші дослідження (Н. Карр, М. Маклюєн (Маклюєн, 2024)) уточнюють сутність цього явища, розглядаючи його як закономірний наслідок домінування аудіовізуальних і цифрових медіа, що формують у користувачів специфічний спосіб обробки інформації, зорієнтований на швидке сприйняття яскравих образів, але не на аналітичне мислення. Українські науковці (О. Спірін, С. Сисоєва (Сисоєва, 2024), В. Різун) акцентують на педагогічних ризиках кліпового мислення, зокрема його впливі на освітній процес у закладах вищої освіти, коли студенти демонструють труднощі з глибоким аналізом, побудовою причинно-наслідкових зв'язків, інтерпретацією складних текстів.

Значний корпус наукових розвідок присвячений шляхам подолання наслідків кліпового мислення. Дослідники відзначають роль інтерактивних методів навчання, технологій розвитку критичного мислення, використання мультимедійних засобів та візуалізацій, які здатні не лише зацікавити студентів, але й навчити їх структурувати й критично осмислювати інформацію.

Водночас аналіз сучасного стану проблеми виявляє низку невирішених аспектів. По-перше, недостатньо дослідженим залишається питання специфіки подолання кліпового мислення саме майбутніми філологами, для яких аналітичне читання й інтерпретація художнього тексту є ключовою професійною компетентністю. По-друге, бракує науково обґрунтованих моделей інтеграції інноваційних цифрових інструментів (TikTok, Instagram Reels, інтерактивні карти персонажів, цифрові діаграми) з традиційними методами літературної освіти, які б одночасно відповідали особливостям гуманітарної підготовки. По-третє, у сучасних дослідженнях рідко розглядається проблема формування у студентів навичок критичного аналізу через поєднання візуальних і наративних практик, що відкриває перспективи для розробки нових дидактичних моделей. Саме ці аспекти визначають наукову новизну та практичну значущість пропонованої статті.

Мета та завдання дослідження. Метою запропонованої розвідки є дослідити методичні прийоми подолання кліпового мислення у майбутніх філологів, що допоможуть розвинути навички глибокого та критичного мислення.

Матеріали та методи дослідження. Методологія дослідження провадилася у межах системного, компетентнісного та структурно-функціонального підходів. Було використані як загальні (аналіз, синтез, абстрагування, порівняння, систематизація,), так і спеціальні методи дослідження (систематизації, аналогій, класифікації, контент-аналіз, інтерпретації тощо).

Результати дослідження. Поява нових аудіовізуальних засобів передавання інформації, швидкість її надходження, необхідність обробки великих обсягів інформації привели до змін механізмів її сприйняття: на зміну лінійному читанню прийшло непослідовне читання, фрагментарне. Зміна ж механізму читання призвела до змін когнітивних структур особистості – сприйняття, категоризації, аналізу отриманої інформації. Зі зміною когнітивного засвоєння інформації і пов'язана поява нового, кліпового, типу мислення.

На думку багатьох вчених поява кліпового мислення пов'язана передусім з такими основними факторами, як прискорення темпів життя та значне збільшення обсягів інформації, що призводить до проблеми відбору, виділення головного, відкидання зайвого; як потреба у все більш актуальній інформації та швидкості її надходження; збільшення кількості різноманітної інформації; збільшення справ, якими має займатися сучасна людина; зростання діалогічності та демократичності на усіх рівнях соціальної системи (Павленко, 2025).

Кліпове мислення вирізняється фрагментарним сприйняттям оточуючого світу, що дозволяє опрацьовувати велику кількість інформації без її критичного осмислення. Носії кліпового мислення сприймають світ як низку не пов'язаних між собою подій та фактів, не аналізують їх і не намагаються об'єднати все у цілісну картинку. Проте вирізняється доволі високою швидкістю зміни картинок,

перестрибування з одного фрагмента на інший, перемикання з однієї задачі на іншу. Людина з кліповим мисленням засвоює інформацію у вигляді образів, кліпів без урахування зв'язків між ними, зосереджуючись в основному на опрацюванні отриманої інформації.

Варто зазначити, що кліпове мислення має як переваги, так і недоліки. До його позитивних рис належать: швидке реагування на нову інформацію, здатність до багатозадачності, висока візуалізація та вміння працювати з великою кількістю інформаційних потоків одночасно. Проте недоліки значно суттєвіші для академічного навчання: поверхове засвоєння матеріалу, втрата навичок глибокого читання й аналізу, низький рівень концентрації, спрощене уявлення про складні явища (Пантелєєва, 2019: 119). Для майбутніх філологів ця проблема особливо відчутна, адже їхня професійна підготовка потребує розвитку критичного мислення, уважного прочитання художнього тексту, здатності аналізувати й інтерпретувати складні смислові структури.

Саме тому перед викладачами постає нагальне питання щодо пошуку інноваційних технологій навчання в контексті кліпового мислення сучасних студентів.

Сучасна освіта намагається поєднувати традиційні підходи з інноватикою. Варто зазначити, що серед традиційних методів, які успішно використовуються для подолання кліпового мислення у майбутніх філологів, варто зупинитися на повільному читанні, конспектуванні, порівняльному аналізі, дискусіях та проблемних питаннях, проєктному методі, лекції-візуалізації.

Оскільки лекцію класифікують як пасивний метод, тому що слухач запам'ятовує доволі мало інформації і багато йому доводиться домислювати самому, тому перед викладачем стоїть постає доволі складне завдання: знайти принципово нові форми проведення лекцій. Найбільш цікавою нам видається лекція-візуалізація, під час якої аудіоінформація супроводжується демонстрацією різноманітних малюнків, графічних схем, кліпів, що мають асоціюватися у студентів з певними образами. Саме таке подання матеріалу компенсує певну наочну обмеженість освітнього процесу. Під час лекції-візуалізації основний акцент робиться на більш активному включенні в процес мислення зорових образів.

Лекція-візуалізація як одна з інноваційних форм організації освітнього процесу у вищій школі, набуває особливої актуальності у підготовці майбутніх філологів. Її сутність полягає у поєднанні вербального та візуального компонентів під час викладу навчального матеріалу, що дозволяє не лише зберігати логіку та послідовність викладу, а й підвищувати ефективність сприйняття та засвоєння знань. Використання візуальних матеріалів – слайдів, діаграм, карт персонажів, інфографіки – сприяє подоланню фрагментарності інформації, яка є однією з ознак кліпового мислення сучасних студентів. Такий підхід активізує як зорову, так і асоціативну пам'ять, формує вміння мислити цілісно й системно.

Методика використання лекції-візуалізації передбачає попереднє структурування навчального матеріалу у вигляді блоків, кожен з яких супроводжується відповідним візуальним рядом. Поєднання статичних ілюстрацій, динамічних презентацій та символічних зображень дозволяє максимально повно розкрити зміст літературного твору та зробити його аналіз більш глибоким і наочним. Важливим складником є залучення здобувачів освіти до активної роботи: вони не лише сприймають запропоновані матеріали, а й створюють власні візуалізації у формі схем, карт персонажів, таймлайнів чи хмар слів, що сприяє розвитку їхнього критичного та креативного мислення.

Прикладом застосування лекції-візуалізації може бути курс з античної літератури, де викладач демонструє схему родоводу олімпійських богів, доповнену зображеннями античних скульптур і фресок, або таймлайн розвитку грецького епосу від «Іліади» та «Одіссеї» до трагедій Софокла. Студенти при цьому отримують завдання створити маршрут подорожі Одиссея у вигляді карти. У курсі зарубіжної літератури XIX ст. застосування візуалізації можливе при аналізі романтизму: риси напряму зображуються у вигляді інфографіки, яка поєднує ключові ідеї індивідуалізму, свободи, культури природи та ірраціональності, а художні образи демонструються через зіставлення текстів і живописних полотен. У вивченні української літератури XX ст. доречним є використання відеофрагментів виступів шістдесятників, портретів письменників та візуалізації метафор у поезії Ліни Костенко за допомогою «хмаринки слів».

Саме така методика використання лекції дозволяє збільшити обсяг переданої інформації за рахунок її систематизації, концентрації та виділенні найбільш важливих елементів.

Таким чином, лекція-візуалізація є ефективним інструментом формування у майбутніх філологів здатності до цілісного мислення та глибокого аналізу літературного тексту. Вона поєднує традиційні освітні методи з інноваційними практиками, допомагаючи подолати поверховість сприйняття та фрагментарність інформації, властиву кліповому мисленню. Використання цього підходу сприяє розвитку інтелектуальної активності, креативності та професійних компетентностей студентів, що відповідає сучасним завданням вищої філологічної освіти.

Узагальнюючи викладене, слід підкреслити, що лекція-візуалізація є не лише формою подачі навчального матеріалу, але й методикою, яка відповідає актуальним викликам сучасної освіти. Вона дозволяє долати обмеження кліпового мислення, оскільки спрямована на інтеграцію різних каналів сприйняття та на формування системного бачення літературного процесу. Завдяки поєднанню словесного та візуального рядів забезпечується більш глибоке розуміння художнього тексту, підвищується мотивація студентів і розширюється їхній культурний горизонт.

Отже, лекція-візуалізація у викладанні літератури для майбутніх філологів постає як ефективний інструмент підвищення якості освітнього процесу, здатний поєднати академічність і креативність, традицію і сучасність. Її впровадження сприяє не лише глибшому засвоєнню літературного матеріалу, але й формуванню у студентів ключових професійних компетентностей, необхідних для майбутньої педагогічної та наукової діяльності.

Цифровий сторітелінг як інноваційна освітня технологія постає ефективним засобом подолання кліпового мислення у майбутніх філологів, оскільки поєднує в собі елементи художнього слова, візуалізації, мультимедійних інструментів і креативних практик. На відміну від фрагментарного та поверхневого засвоєння інформації, властивого кліповому мисленню, цифровий сторітелінг формує цілісне бачення, адже студенти вибудовують власні наративи, інтегруючи текст, звук, зображення, відео й інтерактивні елементи (Панченко, 2020). Цей процес сприяє розвитку не лише академічних компетентностей, а й емоційного інтелекту, оскільки особистісні історії, упаковані у мультимедійні формати, викликають співпереживання та стимулюють глибоке осмислення літературного матеріалу.

В освітньому процесі цифровий сторітелінг можна застосовувати на лекціях та практичних заняттях із зарубіжної літератури. Наприклад, студенти створюють цифрову історію від імені персонажа роману чи повісті, що вимагає від них глибокого занурення в текст і відходу від поверхневого сприйняття сюжету. Такі проєкти можуть включати мініфільми, подкасти, інтерактивні презентації або віртуальні вистави. Цей метод дозволяє не лише розвивати креативність і навички міжмедійної комунікації, а й формує уміння працювати з великими текстовими масивами, структурувати інформацію та створювати цілісний літературний аналіз.

Так, наприклад, під час вивчення «Одіссеї» Гомера пропонуємо студентам, використовуючи онлайн платформи, створити цифрову карту подорожі Одиссея. Кожна точка карти супроводжується візуальним та текстовим коментарем.

Не менш ефективним нам видається створення «Щоденника персонажа» у форматі відеоблогу: студенти створюють короткі відео від імені героя твору, наприклад, монологи Гамлета чи внутрішні монологи Джейн Ейр. Завдання передбачає глибоке розуміння психології героя та відтворення його голосу за допомогою сучасних технологій.

Доволі цікавим для студентів може стати створення аудіоподкаст у форматі інтерв'ю з літературним персонажем. Так, під час вивчення повісті-казки «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері викладач пропонує продумати низку питань до Маленького принца або до будь-якого іншого героя твору, і записати це інтерв'ю в аудіо форматі. Під час практичного заняття можна дати прослухати іншим студентам, обговорити наскільки точно розкрито образ героя, чи є зауваження до змісту питань і відповідей. Таке завдання формує вміння переосмислювати літературний образ через діалог.

Важливо долучати студентів до обговорення соціально важливих тем, розглянутих у художніх творах. Соціальний сторітелінг у форматі Tik Tok чи Instagram Reels є одним з найбільш ефективних інструментів для подолання кліпового мислення у майбутніх філологів, оскільки поєднує коротку форму сприйняття з глибинним літературним аналізом. Саме тому ефективним буде створення відеороликів (тривалістю 15-60 секунд) у форматі Tik Tok чи Instagram Reels, у яких студенти аналізують важливість та актуальність проблем самотності, булінгу, «інакшості» (фізичної, гендерної, психологічної) апелюючи до тих чи тих творів. Наприклад, під час роботи над романом С. Таусенд «Таємний щоденник Адріана Моула» студенти можуть, створивши відео, проілюструвати переживання героя через самотність, пошук власної ідентичності. Виконуючи такі завдання, студенти не тільки відтворюють сюжетні елементи, але й формують критичний погляд на літературний твір, співвідносячи його з реаліями сучасного суспільства.

Такі завдання не лише долають кліпове мислення, але й роблять студентів активними інтерпретаторами тексту, які поєднують літературознавчий аналіз із сучасними медіаформами.

Використання цифрового сторітелінгу при вивченні повісті-казки Антуана де Сент-Екзюпері «Маленький принц» створює передумови для інтенсифікації процесу сприйняття тексту та розширення меж його інтерпретації. Твір, що є класичним зразком філософсько-алегоричної літератури для дітей і підлітків, вимагає від студентів не лише знання сюжетного рівня, але й здатності осмислювати його символічну структуру. У цьому сенсі цифровий сторітелінг допомагає поєднати емоційне занурення

з інтелектуальним аналізом, адже мультимедійні інструменти дозволяють візуалізувати приховані смисли та зробити їх доступнішими для майбутніх філологів (Sadik, 2008).

Щоб продемонструвати практичний потенціал цифрового сторітелінгу та інших інтерактивних методів, розглянемо приклад заняття, побудованого на матеріалі повісті-притчі А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц».

Тема практичного заняття: Аналіз повісті-притчі А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц»

Мета заняття: сформувати у студентів цілісне бачення проблематики твору; розвивати навички інтерпретації символів та образів; подолати кліпове сприйняття тексту шляхом створення власних наративів; сприяти розвитку критичного мислення, творчості та комунікативних умінь.

Хід заняття

1. Організаційно-мотиваційний етап

– Викладач визначає проблематику заняття шляхом дискусії на тему: «Чому повість-притча «Маленький принц» А. де Сент-Екзюпері залишається актуальною і сьогодні?».

– Перегляд уривків з анімаційної екранізації твору (2015 р.) з подальшим обговоренням вражень, визначенням емоцій, які викликають переглянуті епізоди.

2. Аналітико-інтерпретаційний етап

Студентам пропонуються завдання, спрямовані на створення авторських цифрових наративів.

Групова робота: студенти об'єднуються у групи і отримують завдання створити щоденник Маленького принца у форматі відеоблогу або Instagram сторінки героя. Кожна група має відтворити зустріч героя з одним із мешканців інших планет, визначають, які риси людського характеру вони символізують.

Робота в парах: студенти отримують завдання створити подкаст-інтерв'ю з одним із персонажів твору (наприклад, між Маленьким принцом та Лисом про природу дружби).

Індивідуальне завдання: використовуючи Google Maps або інший додаток, студенти створюють інтерактивну карту подорожі Маленького принца із позначенням планет і короткими коментарями до символіки образів. Таке завдання сприятиме візуалізації ключових мотивів та концептів тексту.

3. Презентаційно-рефлексивний етап

Студенти репрезентують свої роботи у формі мультимедійних продуктів (відеоблог, подкаст, інтерактивна карта) з подальшим обговоренням результатів, з акцентом на порівнянні інтерпретацій та виявленні нових смислових горизонтів.

4. Підсумковий етап

Викладач доходить висновків зі здобувачами освіти наприкінці заняття. Можна запропонувати підготувати на наступне заняття есе на тему «Що для мене означає Маленький принц у світі дорослих?».

Застосування цифрового сторітелінгу при аналізі «Маленького принца» доводить, що інноваційні методики не лише підвищують мотивацію студентів, а й сприяють більш глибокому осмисленню художнього тексту.

Висновки. Інноваційні методики дозволяють реалізувати інтеграцію літератури з сучасними цифровими медіа, що відповідає потребам сучасної аудиторії та сприяє формуванню компетентностей критичного мислення, креативності та міжкультурної комунікації.

Таким чином, цифровий сторітелінг долає бар'єри кліпового мислення, перетворюючи студентів із пасивних споживачів фрагментарного контенту на активних творців складних наративів. У перспективі це сприяє формуванню у майбутніх філологів глибокого літературного мислення, кращому розумінню художніх текстів, а також готовності використовувати інноваційні підходи у власній педагогічній діяльності.

Література

Буднік А., Хижняк І. Інноваційні освітні практики для розвитку креативного потенціалу майбутніх фахівців філологічної галузі в умовах воєнного та післявоєнного періоду. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Випуск 2 (151). Одеса, 2025. С. 60–67. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2025-2-9>

Маклюєн Н. Галактика Гутенберга. К.: Лабораторія, 2024. 384 с.

Павленко С. А., Сидорова А. І., Ткаченко І. М. Проблеми навчання здобувачів освіти з «кліповим» сприйняттям інформації. *Інтеграційні та інноваційні напрями розвитку медичної освіти : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю*, м. Полтава, 20 березня 2025р. Полтава: ПДМУ, 2025. С. 185–186.

Пантелеева В. О. Кліпове мислення в підлітковому віці. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*: збірник наукових праць / за наук. ред. Ю.М. Карандашева, Т.В. Сенько [та ін.]; заг. ред. Н.М. Токаревої. Вип. 9. Київ : ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2019. С. 116–120. DOI: <https://doi.org/10.31812/psychology.v9i0.3730>

Панченко Л. Ф. Цифровий сторітелінг в освіті дорослих: бар'єри та шляхи їх подолання. *Information Technologies and Learning Tools*, 2020, № 5, С. 109–125. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3362>

Сисоєва С. Педагогічна творчість. Розвиток художньо-творчої компетентності вчителя і учня. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія: Педагогічні науки*. К., 2024. Вип.3 (80). С. 19–30. DOI: <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2024.3.2>

Sadik A. Digital Storytelling: A Meaningful Technology-Integrated Approach for Engaged Student Learning. *Educational Technology Research and Development*, 2008, 56, 487–506. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11423-008-9091-8>

Methodological techniques for overcoming clip thinking among future philologists in the process of studying literary disciplines

Khyzhniak Irina

*PhD in Philology (Candidate of Philology Sciences), Associate Professor of the Department of the Ukrainian Philology and Teaching Methods of Profession-Oriented Disciplines
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky", Odesa, Ukraine*

Budnik Anzhela

*PhD in Pedagogy (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor of the Department of Slavic Linguistics
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky", Odesa, Ukraine*

The article discusses the problem of overcoming clip thinking among future philologists in the process of studying literature, which is particularly relevant in the context of the digitalisation of the educational space and the growing influence of social networks on the cognitive activity of young people. Clip thinking, which is characterised by fragmentation, superficiality and difficulties in establishing logical and semantic connections, significantly complicates the deep understanding of artistic texts and critical analysis of literary phenomena. The aim of the study is to theoretically substantiate and practically test innovative and traditional methods aimed at forming holistic literary thinking in philology students and developing their ability to interpret literary works.

The methodological basis of the article consists of systemic, cultural and pedagogical approaches, as well as elements of comparative analysis, pedagogical modelling and observation of the educational process. The content of the study consistently highlights innovative methods of work, including digital storytelling, the use of social platforms TikTok and Instagram Reels for socially oriented interpretations of literary works, lecture visualisation, interactive character mapping, chronological diagrams and gamification. Along with this, traditional forms of work that remain effective in modern educational conditions are analysed: problem-based lectures, heuristic conversations, and literary discussions.

*A model of a practical lesson with students based on Antoine de Saint-Exupéry's *The Little Prince* is proposed, combining digital storytelling, group discussion, and visualisation of the text's semantic nodes. The results of the study show that the integration of innovative and traditional methods effectively overcomes the fragmentation of students' thinking, promotes the development of critical and analytical reading, and forms in students the ability to deeply interpret literary texts and actualise them in the modern cultural and social context.*

Keywords: clip thinking, future philologists, information technologies, educational resources, digital tools.

References

Budnik, A., & Khyzhnyak, I. (2025). Innovatsiyni osvichni praktyky dlya rozvytku kreatyvnoho potentsialu maybutnikh fakhivtsiv filolohichnoyi haluzi v umovakh voyennoho ta pislyavoyennoho period [Innovative educational practices for the development of the creative potential of future specialists in the field of philology in the conditions of the war and post-war period]. *Naukovyy visnyk Pivdennoukrayins'koho natsional'noho*

pedahohichnoho universytetu imeni K. D. Ushyns'koho – Scientific Bulletin of the South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky. Issue 2 (151). Odesa, pp. 60–67. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2025-2-9> [in Ukrainian].

Maklyuyen, N. (2024). *Halaktyka Gutenberha [The Gutenberg Galaxy]*. Kyiv: Laboratoriya [in Ukrainian].

Pavlenko, S.A., Sydorova, A.I., & Tkachenko, I.M. (2025). Problemy navchannya zdobuvachiv osvity z «klipovym» spryynyattiam informatsiyi [Problems of teaching students with "clip" perception of information]. *Intehrtsiyni ta innovatsiyni napryamy rozvytku medychnoyi osvity – Integrative and innovative directions of medical education development*. Poltava: PDMU, pp. 185–186 [in Ukrainian].

Pantelyeyeva, V.O. (2019). Klipove myslennya v pidlitkovomu vitsi [Clip thinking in adolescence]. *Aktual'ni problemy psykholohiyi v zakladakh osvity – Current problems of psychology in educational institutions*. Kyiv: TOV NVP «Interservis», pp. 116–120. DOI: <https://doi.org/10.31812/psychology.v9i0.3730> [in Ukrainian].

Panchenko, L.F. (2020). Tsyfrovyi storitelinh v osviti doroslykh: bar'yery ta shlyakhy yikh podolannya [Digital storytelling in adult education: barriers and ways to overcome them]. *Information Technologies and Learning Tools*, 5, pp. 109-125. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v79i5.3362> [in Ukrainian].

Sadik, A. (2008). Digital Storytelling: A Meaningful Technology-Integrated Approach for Engaged Student Learning. *Educational Technology Research and Development*, 56, 487–506. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11423-008-9091-8>

Sysoyeva, S. (2024). Pedahohichna tvorchist'. Rozvytok khudozhn'o-tvorchoyi kompetentnosti vchytelya i uchnya [Pedagogical creativity. Development of artistic and creative competence of the teacher and student]. *Neperervna profesiyna osvita: teoriya i praktyka – Continuing professional education: theory and practice*. Kyiv: Seriya: Pedahohichni nauky. 3 (80), pp. 19–30. DOI: <https://doi.org/10.28925/2412-0774.2024.3.2> [in Ukrainian].

Received: August 10, 2025

Accepted: August 28, 2025

Published: October 21, 2025